

5. En bättre helhetsbild av kunskapsbasen för beslutsfattandet

5.1. Hurdana instrument och verksamhetsmodeller behövs för övergripande informationsledning inom den offentliga sektorn?

Belopp: 300 000 euro, 2 projekt (150 000 euro/st.)

Tidsplan: Den nya regeringen behöver informationen 2015–2016. Tidsmässigt hänger statsrådets behov och tidpunkten för beslutsfattandet särskilt ihop med tidpunkten för beslutsfattandet inom regeringens strategiprocess (uppdatering av verksamhetsplanen på våren och lägesbilden på hösten).

Beskrivning och motivering av informationsbehovet:

I temat söks lösningar för övergripande utnyttjande av informationen inom beslutsfattande samt för sådana enhetliga, verksamma och kostnadseffektiva verksamhetsätt och processer som det förutsätter. Ett effektivare utnyttjande än för närvarande av de datamaterial och stordata som den offentliga sektorn producerar och skaffar skulle också effektivisera förvaltningen och höja produktiviteten, ge medborgarna möjlighet till deltagande och demokratiskt beslutsfattande samt förbättra näringslivets verksamhetsförutsättningar. Informationsledning samt ibruktagande av nya processer, verksamhetsätt och teknologier förutsätter dock kunskaper av nytt slag.

För närvarande passar informationsstrukturerna dåligt ihop med varandra. Samma information ska rapporteras till flera ställen och överförs för hand från ett system till ett annat. I praktiken är det omöjligt att kombinera informationen, vilket förhindrar bildandet av en helhetsbild på statsrådsnivå. Inom informationsproduktionen ska ibruktagandet av ny teknologi, som informationsmodellering, främjas samt företagen, medborgarna, forskningsaktörerna och den tredje sektorn inbegripas i informationsproduktionen.

Genom utredningen söks lösningar som främjar produktionen av intelligent och klientnära information och användbarheten av informationen samt lösningar för sparande och delning av informationsmaterial. I temat bedöms också de samhällsekonomiska effekterna (bl.a. genom lönsamhetskalkyler).

Inom temat finansieras två projekt, av vilka det första fokuserar på med hurdana datamaterialslösningar som övergripande informationsledning stöds samt bättre utnyttjande av uppföljnings-, data- och forskningsmaterial om de verksamheter som det fattas beslut om. I det andra projektet utreds genom ett konkret förvaltningsövergripande exempel (byggd miljö) vilka förvaltningsövergripande åtgärder som behövs för att utveckla ansvaret och strukturerna för informationsproduktionen och innehållet i den och hurdan lägesbild som kombinerar informationen om olika verksamhetsområden som statsrådet och ministerierna behöver, hur detta genomförs och hur det kan utnyttjas även i större utsträckning inom den offentliga förvaltningen samt inom affärs- och medborgarverksamheten.

Projekt 1: Med hurdana verktyg och verksamhetssätt kan man stödja övergripande informationsledning och bättre utnyttjande av forskningsmaterial i beslutsfattandet? (150 000 €)

Utnyttjandet av information i beslutsfattandet förutsätter en helhetsbild av prioriteringarna och verksamheten i den offentligt finansierade forsknings-, framsyns-, utvärderings- och utredningsverksamhet (TEAS) som får offentlig finansiering. Denna helhetsbild saknas. Genom utredningsverksamheten söks lösningar som erbjuder beslutsfattarna en kompakt, informativ och nyttig presentation av hurdan informationsproduktion som pågår och finns, företagen en presentation av hurdana material som kan utnyttjas och forskare en presentation av hurdan TEAS-verksamhet som finansieras. I informationspresentationen eftersträvas visualisering och användbarhet.

Särskilt väsentlig är den utrednings- och forskningsverksamhet som statsrådet och ministerierna finansierar och den strategiska forskning som rådet finansierar, genom vilka lägesbild och framsyn stöds. Även forskning som finansieras av Finlands Akademi och Tekes resulterar kontinuerligt i ett nytt kunskapsunderlag och i material.

Som stöd för uppföljningen av regeringsprogrammet söks lösningar som fungerar bättre för samling och uppföljning av olika former av information (bl.a. projektet för utveckling av statens storsystem (OHRA) beaktar framtidsbilden och lägesbilden, verksamhetsalternativen och konsekvensbedömningarna, uppföljningsuppgifterna om nåendet av målen och uppgifterna om statsförvaltningen själv när det gäller målen, verksamheten, resurserna och skickligheten).

I projektet söks svar på följande forskningsfrågor:

- Hur förbättras kvaliteten på och effekten av statsrådsbeslut genom tekniska och verksamhetsmässiga lösningar i anslutning till datamaterialen och hur förbättrar digitaliseringen kunskapsbaserat beslutsfattande?
- Hurdana verktyg och verksamhetsmodeller som samlar, sammanfattar och utnyttjar omfattande datamaterial finns tillgängliga som stöd för beslutsfattandet i statsrådet och ledningen av regeringen? Hurdana visuella och tekniska lösningar som förbättrar användbarheten innehåller dessa?
- Hur samlas, följs, bearbetas och visualiseras informationen om statsrådets och ministeriernas forsknings-, framsyns-, utvärderings- och utredningsverksamhet (TEAS), så att den enklare än tidigare kan utnyttjas? (Inklusive såväl organisering av verksamheten och uppföljningen som de processer genom vilka utrednings- och analysdata och de material som dessa data utgör utnyttjas, men även behövliga tekniska lösningar, som "Hankegalleria" (se www.hankegalleria.fi) eller någon annan lösning som följer och visualiserar offentligt finansierad informationsproduktion.)
- Hur förbättrar digitaliseringen beslutsfattandet?

Projekt 2: Vad kräver gemensamma elektroniska tjänster och informationsmodeller för att de ska vara till nytta för informationsledning inom samhällets olika sektorer? (150 000 €)

Information om den byggda miljön (markanvändning, byggande och planering av trafikleder) produceras av såväl de privata aktörerna, kommunerna som staten. Informationsmodellering inom dessa verksamhetsområden och gemensamma gränssnitt utvecklas kraftigt och för detta finns det i framtiden exportpotential. Strategibeslut om strukturer som säkrar samverkan och gemensamma standarder saknas dock i stor utsträckning. Standarderna bör vara internationella. Praxis varierar från kommun till kommun och område till område. Produktionen av allmän och nationell information är överlappande och diskontinuerlig.

I projektet görs en bedömning av eventuella ändringsbehov i fråga om ansvar, strukturer och innehåll samt möjligheterna för och innehållet i den lägesbild som statsrådet och ministerierna har tillgång till och som gäller den byggda miljön och tjänsterna. Projektet ska också omfatta ett försök med en lägesbild som stöder genomförandet av regeringsprogrammet med hjälp av öppna

nätverktyg. Genom att kombinera information kan beslutsfattarna i framtiden tillhandahållas en aktuell lägesbild av tillståndet för statens byggda egendom och dess utvecklingsbehov med tanke på allokering av resurser, planering, byggande och underhåll. Lägesbilden kan även utnyttjas vid EU-rapportering.

Geografisk information om den byggda miljön stöder energieffektivitet, låga koldioxidutsläpp och hälsosamhet, planering och samordning av områden, markanvändning, byggnader och trafik, automatisering av trafiken samt utveckling av tjänster inom olika sektorer. Även inom andra verksamhetsområden (exempelvis energi, el, datakommunikation och information om förhållanden) finns det informationslager och informationsmodeller, vars förvaltningsövergripande utnyttjande skulle effektivisera och hjälpa att rikta in beslutsfattandet.

Forskningsfrågor:

- Vilka förvaltningsövergripande åtgärder krävs av regeringen och ministerierna i syfte att utveckla ansvaret, strukturerna och innehållet i informationsproduktionen för att enhetliga elektroniska tjänster och infrastrukturer som utnyttjar geografisk information ska upprättas? Vilka är den offentliga och den privata sektorns roller och spelregler för produktion av information?
- Hurdan lägesbild som kombinerar informationen om olika verksamhetsområden behöver statsrådet och ministerierna för hanteringen av statens infrastrukturegendom, utvecklingen av tjänster och uppfyllandet av akuta informationsbehov och hur genomförs denna lägesbild?
- Hur kan lägesbilden utnyttjas i större utsträckning inom förvaltningen och vid främjandet av demokrati?

Eventuella länkar till statsrådets strategier och annan utrednings- och forskningsverksamhet:
ICT 2015, Programmet för öppen information, ministeriernas intelligenta strategier och Big data-strategin.

Informationsproduktionens huvudsakliga former:

Projekt 1: Forskningsåtgärderna vidtas i projekt där det utarbetas konkreta lösningar som grund för övergången till informationsledning och informationsmodellering. Det kan vara fråga om projekt för utveckling av verksamhetsmodeller, metaanalyser (t.ex. litteraturoversikter eller kartläggning av internationell praxis), bedömning eller innovation av nya lösningar genom pilotverksamhet. Information som stöder strategigenomförandet (inklusive lägesbilder för regeringen).

Projekt 2: Undersökningar och utredningar (framsyn och bakgrundsteckning) samt jämförelse av verksamhetsalternativ, information som stöder strategigenomförandet (inklusive lägesbilder för regeringen).